

Uchwała Nr SO.10.4012.238.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2026 r.

w sprawie: **wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Książ Wielkopolski za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska
Członkowie: Małgorzata Okrent
Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Książa Wlkp. sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

opinię pozytywną.

U Z A S A D N I E N I E

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Książ Wlkp. za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami przedłożone tut. Izbie w dniu 30 marca 2026 roku. Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wraz ze zmianami dokonanymi przez Radę i Burmistrza w ciągu roku budżetowego, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami Jednostki.

I. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok zawiera:

1. Zestawienie dochodów i wydatków w szczególności uchwały budżetowej. W sprawozdaniu Burmistrz zawarł ogólne informacje o: budżecie na 2025 rok i jego zmianach, rozdysponowaniu rezerwy budżetu, wydatkach niewygasających, a także omówienie: wykonania dochodów i wydatków w podziale klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem zadań związanymi ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, realizacji przychodów i rozchodów budżetu, skutków obniżenia górnych stawek podatków i udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień oraz o zaległościach podatkowych i niepodatkowych wraz z informacją o podjętych działaniach zmierzających do likwidacji zaległości. Powyższym spełniono wymogi przepisu art. 267 ust. 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonane w trakcie roku budżetowego, co spełniło wymogi art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, czym spełniono wymóg art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi za 2025 rok wykazała co następuje:

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2025 został wykonany z deficytem w kwocie 161.617,11 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 5.336.807,43 zł) bowiem:
 - a) dochody wykonano w wysokości 76.393.343,24 zł (99,48 % planu), w tym:
 - dochody bieżące w kwocie 57.436.096,41 zł (99,38 % planu),
 - dochody majątkowe w kwocie 18.957.246,83 zł (99,78 % planu),
 - b) wydatki wykonano w wysokości 76.554.960,35 zł (93,22 % planu), w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie 47.978.445,51 zł (90,04 % planu),
 - wydatki majątkowe w kwocie 28.576.514,84 zł (99,09 % planu).

Wykonane dochody bieżące przewyższają wykonane wydatki bieżące, co spełnia wymóg art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 10.441.278,12 zł, w tym z tytułu:

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 5.800.000,00 zł (100 % planu),
- nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 3.944.722,61 zł (100 % planu),
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 696.555,51 zł (100% planu).

Rozchody zrealizowano w kwocie 5.104.470,69 zł, w tym z tytułu wykupu obligacji w kwocie 1.400.000,00 zł (100 % planu) oraz przelewy na rachunki lokat 3.704.470,69 zł (100 % planu).

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025.

Na koniec 2025 roku Jednostka posiadała zadłużenie w kwocie 4.400.000,00 zł, co stanowi 5,76% wykonanych dochodów budżetu. Dane te znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2025 roku.

2. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Rozdział (paragraf)	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	200.000,00	237 374,52	85153	1.500,00	0,00
75618 (§ 0270)	80 000,00	57 679,52	85154	668 478,71	524 661,22
			85195	2 000,00	2 000,00
Razem:	280 000,00	295 054,04	Razem:	671 978,71	526 661,22

W sprawozdaniu (str. 54) Burmistrz zawarł informację o treści: „Dochody wykonane z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napoi alkoholowych w 2025 roku wynoszą 237 374,52 zł oraz dochody od sprzedaży hurtowej wynoszą 57 679,52 zł wraz ze środkami z roku 2024 w wysokości 391 978,71 zł składają się na kwotę 687 032,75 zł. Wykonane wydatki w roku 2025 na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 wynoszą 526 661,22 zł. Wobec powyższego niewykorzystane środki z roku 2025 wynoszą 160 371,53 zł.”.

3. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,99 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1344) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Zatem z rozliczenia wynika, że na koniec 2025 roku powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych. W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 roku wykazano zobowiązanie w kwocie 522,14 zł. Opisując wydatki na rzecz izb rolniczych (str. 47) Burmistrz nie odniósł się powstałego zobowiązania z tego tytułu.

- 1) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) suma wydatków wykonanych i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) w n/ w podziale klasyfikacji budżetowej przekracza plan ustalony w budżecie):

Dział	Rozdział	§	Plan w zł	Wykonanie w zł	Zobowiązania w zł	Wykonanie + zobowiązania (5+6) w zł	Przekroczeni e (7-4) w zł
1	2	3	4	5	6	7	8
801	80104	4260	97 600,00	95 097,48	2 672,59	97 770,07	170,07
Razem:							170,07

Na mocy uchwały Rady Miejskiej w Księżu Wlkp. Nr X/60/2024 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wlkp. na lata 2025– 2030 Rada upoważniła Burmistrza do:

- 1) zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 2) przekazywania uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w pkt 2 kierownikom jednostek organizacyjnych gminy.

5. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą kar, odszkodowań oraz odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
758	75814	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	30.000,00	29.999,70
855	85501	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	10.000,00	8.843,40
855	85502	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	24.000,00	9.016,03

W części opisowej sprawozdania odnośnie powyższych wydatków Burmistrz zawarł następujące informacje:

- na stronie 51 sprawozdania w zakresie dz. 758 „Różne rozliczenia” § 4590: „uregulowanie roszczenia za przechowywanie pojazdu usuniętego z Placu Kosynierów w Księżu Wlkp., który z mocy ustawy przeszedł na własność gminy (29 999,70 zł)”,
- na stronie 54 sprawozdania w zakresie dz. 855 „Rodzina” § 4560: „zwrot nieprawnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe (79 272,27 zł) oraz odsetki (17 859,43 zł)”.

6. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność planowanych i wykonanych kwot, za wyjątkiem poniżej przedstawionych niezgodności:

- 1) W części opisowej dotyczącej zaległości podatkowych i niepodatkowych oraz podejmowanego działania zmierzającego do likwidacji zaległości na str. 13 zaległość z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności (1 dłużnik) wykazano w kwocie 616,43 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025” wynika kwota 616,73 zł (700 rozdz. 70005 § 0760).
- 2) W tabeli przedstawiającej „Plan i wykonanie wydatków majątkowych w roku 2025” (str. 46) w dz. 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdz. 92120 „Ochrona zabytków

i opieka nad zabytkami” § 6570 „Dotacje celowe przekazane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych” wykonanie wydatków w kwocie 476.891,66 zł wykazano na zadanie pn. „Renowacja wieży kościelnej wraz z wymianą pokrycia dachowego w Kościele Parafialnym pw. Św. Marcina Biskupa w Mchach”, zamiast na zadanie pn. „Renowacja zabytkowych organów piszczałkowych z 1892 r. oraz konserwacja prospektu organowego i balustrady w Kościele pw. św. Marcina Biskupa w Mchach”, która wynika z części opisowej sprawozdania (str. 57) oraz zestawień tabelarycznych: „Wpływ środków i wykonanie wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 związanych z realizacją zadań zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 w okresie 01.01.2025 r. – 31.12.2025 r. Promesa - dofinansowanie inwestycji w ramach Programu Rządowego, Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowy Program Odbudowy Zabytków.” (str. 67), „Wykaz przedsięwzięć do WPF na dzień 31.12.2025 r.” (str. 79, poz. 8), „Realizacja przedsięwzięć znajdujących się w Wieloletniej Prognozie Finansowej” (str. 86, poz. 23), a także uchwały budżetowej na 2025 rok i wieloletniej prognozy finansowej na lata 2025-2030 (po zmianach).

- 3) w części opisowej dotyczącej realizacji przedsięwzięć znajdujących się w Wieloletniej Prognozie Finansowej, na stronie 81 sprawozdania, w odniesieniu do zadania o charakterze bieżącym pn. „*Wielkie dzieło dla małych dzieci - podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Książ Wielkopolski*”, sklasyfikowanego w rozdziałach 75023, 80103 i 80104, ujętego w wykazie przedsięwzięć w części 1.1 „*Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych*” pod pozycją 1.1.1.1 (uchwała XXII/125/2025 z dnia 22 grudnia 2025 r.) podano, że w roku 2025 poniesiono wydatki w kwocie 229.615,85 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025” wykonanie wydatków bieżących na zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych środków zagranicznych w powyżej wymienionych rozdziałach wyniosło 159.415,85 zł. Kwota 229.615,85 zł dotyczy wydatków wykonanych w rozdz. 75023, 80103 i 80104 na zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE ogółem, w tym wydatków majątkowych w kwocie 70.200,00 zł na zadanie „*Wielkie dzieło dla małych dzieci - podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Książ Wielkopolski: Doposażenie placu zabaw*” (str. 81, poz.3).

- III. Gmina Książ Wlkp. samodzielnie gospodaruje odpadami komunalnymi. Ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zrealizowano w kwocie 3.076.725,13 zł (plan 3.132.692,00 zł). Zaległości na dzień 31.12.2025 r. wynosiły 271.759,25 zł. Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami wyniosły 3.312.299,45 zł (plan 3.462.692,00 zł).

Z rozliczenia wynika, że uzyskane w 2025 roku dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były niewystarczające do sfinansowania systemu, i taką informację Burmistrz zawarł na stronie 56 sprawozdania: „*Dochody w roku 2025 uzyskane z opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą 3 076 725,13 zł, natomiast wydatki wyniosły 3 312 299,45 zł.*”

Wobec powyższego z roku 2025 nie pozostały niewykorzystane środki.

Uchwałą Nr XVIII/101/2025 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 25 sierpnia 2025 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych Gminy Książ Wlkp. nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi postanowiono o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych Gminy Książ Wlkp. nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2025 roku w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy środkami pozyskanymi z ww. opłat, a kosztami funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W 2025 roku do finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w celu jego zbilansowania, zaangażowano środki własne gminy w wysokości 235 574,32 zł.”

W części opisowej sprawozdania (str. 26 i 55-56) i części tabelarycznej (tabele, str. 21 i 38) ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2025 roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

- IV. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2025.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.*